

Lehofer Kornél (1934-2007)

Kedves Kornél Barátunk!

Tudván tudom, hogy nem sajtíthatlak ki, mert nagyon sokan jogosan haragudnának meg rám, ha a megszólításban az egyes számot használnám, hiszen valóban nagyon sokan tiszteltek és szerettek Téged, nagyon sokan barátjukként tartottak Téged számon ugyanúgy, ahogy magam is. Most mindnyájan búcsúra kényszerülünk földi lényedtől és annak minden apró, általunk érzékelhető mozzanatától. 1934. szeptember 30. – 2007. június 4. A KEZDET és a VÉG. E dátumok adták Neked a keretet egy értelmes, küzdelmes, eredményes, szép élet megformálásához. A közötte eltelt 26.545 nap – vagy ahogyan Te, a kúszás jelenségével foglalkozó ember mondaná: 637.080 óra pedig egyértelműen bizonyította, hogy tudtál élni a lehetőségeiddel, tudtál szeretet adni, és azt örömmel fogadni, tudtál küzdeni, nyerni, és ha kellett, emelt fővel veszíteni is. Adtál és kaptál, hol fent, hol lent, öröm és bánat - azaz emberi életet éltél.

Sokan álltunk megrendülten egy hónappal halálod után, július 4-én a hamvait tartalmazó urna mellett, és az eszünkkel bár tudtuk de mégsem tudtuk felfogadni, Tőled búcsúzunk. A baráttól és kollégától, akit ismertünk és elismertünk, szeretünk és becsültünk. Pillanatképek kavarnak most bennem is, a Veled eltöltött percekét, órákat idézve vissza. Valamikor a 70-es évek elején „zöldfülű” kezdőként, a sarokból rácsodálkozó gyermekként hallgathattam Csepelen kandidátusi értekezésed munkahelyi vitáját. Te az akkor alkotó erejének

teljében levő, 40. évéhez közeledő szakember teljes meggyőződéssel védted vélt, vagy valós igazad. Most, immár öregedő korszakomhoz érve én is belátom, hogy minden igazság csupán rész-igazság, amit az idő, a tudásunk gyarapodása részben megerősít, részben átformál, részben pedig átír. Ez is az élet alapvető törvénye. Ezzel szembesültek elődeink, és ezt fogják át- és megélni utódaink is. Korai ismeretségünket az idő barátsággá formálta, ami – ahogy azt Te fogalmaznád - „relatív stabil állapotú” lett. A „relatív” szó értelme itt csupán az, hogy bármelyikünk földi létének megszűnése gátat vet a további közvetlen kommunikációnak. Az élet azt hozta, hogy Te távoztál testileg először körünkől és a sors nekem osztotta ki azt, hogy Rólad, a barátról emlékeznek A kavargó képek közül az legutóbbiakhoz kapcsolódik a Miskolctapolcán április végén a „Kárelemzés” és a május elején a „New Trends in Fatigue and Fracture” címekekkel szervezett nemzetközi konferenciákon tartott előadásaid, készülésed az esti pincelátogatásokra. A legutolsó, a már nem képként megjelenő, Hozzád, lényedhez, testi mivoltodhoz kötődő pillanatok azt idézik fel bennem, hogy Pécssett vagytok – ahol otlétemet a kórházi ágy akadályozta meg -, vacsoráztok és eközben hívom telefonon a „csapatot”. A háttérből a Te vidám hangod hallom, akinek üdvözlétem küldöm, mint kiderült az utolsót (azok közül, amelyet még szavaiddal nyugtáztál). Az étteremből távozván ragadt el az életből pillanatok alatt a halál és léptél át a földi életből az örökkévalóságba.

Szakmai életemmel bizonyítottam, hogy tudtál igazán alkotni, hasznára válni annak a szakmai közösségnek, amelyik befogadott, és amelyiket magad köré formáltál. A Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karán szerzett diplomát (1958) követően megszerezted a műszaki tudomány kandidátusa fokozatot (1973) Zorkóczy Béla professzor szakmai útmutatásainak segítségével. A Csepel Vas- és Fémművek Központi Anyagvizsgáló és jogutód intézeteinek metallográfusa (1958–1965), majd laborvezetője voltál (1965–1968). Ezt követően az Anyagvizsgáló, ill. Fémtani Osztályok vezetőjeként öregbítetted hírneved (1968–1974) Csepelen. Alkotó erőd teljében, negyvenévesen az MTA Izotópkutató Intézet tudományos főmunkatársa lettél (1974–1991), ahol újból elindultál a beosztások lépcsőjén. Így előbb a Technológia Osztály (1981–91) és az Izotópalkalmazási Főosztály (1982–90) vezetője lettél. A 90-es eleje az MTA átszervezése miatt új irányt nyitott életben. Így lettél az Atestor Kft. műszaki tanácsadója (1991–2006). Közben bekapcsolódtál az oktatásba is, a BME Gépészmérnöki Kar Mechanikai Technológiai Tanszék meghívott oktatójaként (1959–63).

Az anyagvizsgáló módszerek (beleértve az izotópos nyomjelzéstechnikát is) alkalmazásával főleg kohászati és gépészeti selejt- és kárelemzéssel, valamint a gyártmány- és technológiafejlesztéssel foglalkoztál. Anyagszerkezeti kutatásaid elsősorban a fémek és ötvözetek szerkezete és mechanikai tulajdonságai közti összefüggések megállapítására irányultak. Ehhez kapcsolódott két, a már említett, Miskolctapolcán tartott előadás is. Jelentős eredményeket értél el az acélok növelt hőmérsékleten végbemenő tulajdonságváltozásainak feltárása terén. Új módszert dolgoztál ki az iparilag fontos, kúszásra igénybevetett szerkezeti anyagok minősítésére, ill. erőműi berendezések élettartamának biztonságos meghatározására. Eddig 91 dolgozatod jelent meg hazai és külföldi szaklapokban, konferencia kiadványokban. Az utolsó, „A mechanikai tulajdonságok intelligens adatbázisai” címmel Gépgyártás 2007/4 számában látott napvilágot, ahol a nevedet már gyászkeret veszi körül.

Tagja voltál az MTA Műszaki Tudományok Osztálya Fémek Anyagvizsgálata Albizottságának (1968–1970). A Gépipari Tudományos Egyesület (GTE) Anyagvizsgáló Szakosztályának vezetőségi tagjaként (1959–1969), titkáráként (1969–1980), majd elnökeként (1980–1985) adtál súlyt az anyagvizsgálat szakmai presztízsének. Később a GTE főtitkárhelyetteseként (1981–91) szolgáltad a műszaki értelmiséget. Ebben a minőségében együttműködtél az OMBKE Vaskohászati Szakosztályával, amelynek 1972 óta is tagja voltál. Munkásságodat a GTE Műszaki Irodalmi Díjjal (1967),

Bánki Donát-díjjal (1980), Gillemot László-emlékéremmel (1997) valamint Tiszteletbeli Tagsággal (2002) ismerte el. Tiszteletbeli tagja voltál a Magyar Roncsolásmentes Vizsgáló Szövetségnek (Marovisz), továbbá megalakulása óta részt vettél a Magyar Nukleáris Társaság munkájában is. Felelős szerkesztője voltál a Gép c. folyóiratnak (1985–91). A Gépipar főszerkesztőjeként (1992-től), valamint az Anyagvizsgálók Lapja (1991-től) felelős szerkesztőjeként sokat tettél a szakmai események, eredmények megörökítéséért az általad írt, tudósításokkal, cikkekkel. Hihetetlen precizitásodnak sokat köszönhet majd az utókor is, amikor a szakma hazai történetét igyekszik feltérképezni, megörökíteni.

Búcsúzni kell a pályatárstól, a kollégától, de ami ezt a búcsút igazán nehezzé, fájdalmassá teszi, a Baráttól is. Attól az embertől, akit nemcsak tisztelek, de szeretek. Sokak nevében búcsúzom Tőled testben a következő gondolattal: Amikor megszületünk, sírunk, körülöttünk mindenki mosolyog. Amikor meghalunk, mosolygunk, körülöttünk mindenki sír.

Mély fájdalommal, megrendüléssel, az eszemmel a veszteséget felfogva, de a szívemmel tudomásul nem védve álltam urnád mellett, és megnyugvást csak az ad, hogy Te így, mosolyogva, szenvedés, fájdalom nélkül hagytál itt Bennünket. Hozzon az idő mindenki számára megnyugvást, Te pedig nyugodj békében.

Végül hadd térjek vissza a Kezdet-hez és a Vég-hez. Születtél 1934. szeptember 30-án. A kiváló író Bendek Elek ugyancsak szeptember 30-án született, de 75 évvel korábban. Testi távozásod napja, a június 4-e ugyancsak szomorú nyomot hagyott más szakmákban is. Így 30 évvel korábban (1977-ben) a nagyszerű Kovács Margit szobrász-keramikus, 1976-ban pedig a mindnyájunk által megcsodált Latinovics Zoltán lépett át a halhatatlanság világába. A magyarság fekete napja pedig 1920-ban ugyancsak június 4-én volt, akkor, amikor a magyar kormányküldöttség a Versailles melletti Kis-Trianon palotában aláírta az első világháborút lezáró békeszerződést, amellyel hazánk elvesztette területének kétharmadát. Mi, Kedves Kornél Barátom Téged, testi lényed vesztettünk el június 4-én, de meggyőződéssel hiszem, hogy neved, tevékenységed ugyanúgy megmarad a szakmai közösség életében, mint ahogyan az írók, keramikusok, színészek, és maga a magyar nemzet relikviaként őrzi a maga meghatározó jegeit hordozó személyeket, eseményeket.

Tóth László